

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις

Διδάσκουσα: Βασιλεία Χρηστίδου

1. ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις
2. ΚΩΔ. ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: B5
3. ΚΥΡΙΟΣ/Α ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ: Βασιλεία Χρηστίδου, Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε.,
vchristi@ece.uth.gr
4. ΑΛΛΟΙ/ΕΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΟΥΣΕΣ:
Δόμνα Κακανά, Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε., dkakana@uth.gr
Μαρία Παπαδοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε., mariapap@uth.gr
Ειρήνη Νάκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε., inakou@uth.gr
Αντώνης Λενακάκης, Λέκτορας Τ.Ε.Π.Α.Ε. Α.Π.Θ., alen@nured.auth.gr
Ηλίας Καρασαββίδης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε., ikaras@uth.gr
Άννα Χρονάκη, Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε., chronaki@uth.gr
Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε., pankanel@uth.gr
5. ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ/ΟΥΣΑ: Τρίτη, 11.00-12.00 & Τετάρτη, 16.30-17.30.
6. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:
Το μάθημα στοχεύει στην ανάδειξη των κυρίαρχων σύγχρονων θεωρήσεων για τη διδακτική διαχείριση διαφορετικών γνωστικών περιοχών, όπως η γλώσσα, τα μαθηματικά, η ιστορία, οι φυσικές επιστήμες κ.ά. Παρουσιάζονται παραδοσιακές απόψεις και μοντέλα διδασκαλίας και αντιδιαστέλλονται με τα πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα και θεωρητικές αρχές.

7. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A/A	Ημερομηνία	Εισηγητής/ρια	Θέμα	Παρατηρήσεις
1	26/2	Βασιλεία Χρηστίδου	Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις - Εισαγωγή	6.00-9.00
2	5 / 3	Ειρήνη Νάκου & Βασιλεία Χρηστίδου	Παραδοσιακές και σύγχρονες προσεγγίσεις της διδακτικής της Ιστορίας	3.00-6.00
3	5 / 3	Βασιλεία Χρηστίδου	Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις: αναλυτικά προγράμματα & εκπαιδευτικοί	6.00-9.00
4	12 / 3	Δόμνα Κακανά & Βασιλεία Χρηστίδου	Η διαδικασία της αξιολόγησης: από τις παραδοσιακές μορφές αξιολόγησης στις εναλλακτικές	6.00-9.00
5	19 / 3	Μαρία Παπαδοπούλου & Βασιλεία Χρηστίδου	Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη γλώσσα στην υποχρεωτική εκπαίδευση	3.00-6.00
6	19 / 3	Αντώνης Λενακάκης & Βασιλεία Χρηστίδου	Θεατροπαιδαγωγική	6.00-9.00
7	2 / 4	Ηλίας Καρασαββίδης & Βασιλεία Χρηστίδου	Μοντέλα & Εφαρμογές Ψηφιακού Βίντεο στην Εκπαίδευση	6.00-9.00
8	16/4	Άννα Χρονάκη & Βασιλεία Χρηστίδου	Σκιαγραφώντας την Διδακτική των Μαθηματικών στο 'νέο' Αναλυτικό Πρόγραμμα: μαθηματικά, υλικά, παιχνίδι, τεχνολογίες και μικρά παιδιά	6.00-9.00
9	23/4	Βασιλεία Χρηστίδου	Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Φυσικές Επιστήμες	6.00-9.00
10	23/4	Παναγιώτης Κανελλόπουλος & Βασιλεία Χρηστίδου	Μουσικοπαιδαγωγικές δραστηριότητες και μουσική πράξη	3.00-6.00
11	28 / 5	Βασιλεία Χρηστίδου	Μάθημα ανατροφοδότησης και παρουσίασης της προόδου των τελικών εργασιών	3.00-6.00
12	Ιούνιος	Βασιλεία Χρηστίδου	Παρουσιάσεις εργασιών	3.00-6.00

8. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με ατομική εργασία.

Θέμα εργασίας:

Συνδυάστε τις θεωρητικές αρχές από **δύο τουλάχιστον** από τις διαλέξεις που θα παρακολουθήσετε στη διάρκεια του εξαμήνου, προκειμένου να συγκροτήσετε μια ολοκληρωμένη διδακτική πρόταση για το νηπιαγωγείο ή τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Η διδακτική σας πρόταση θα πρέπει να αντιστοιχεί σε χρονική διάρκεια 20'-60' και μπορεί να είναι διαθεματική.

Συγκεκριμένα, καλείστε να περιγράψετε με σαφήνεια και λεπτομέρεια τον όλο σχεδιασμό σας (στόχοι, υλικά, μέθοδοι, πορεία) και να τον τεκμηριώσετε με βάση τις σύγχρονες ερευνητικές και θεωρητικές αρχές για τη διδασκαλία και τη μάθηση στις μικρές ηλικίες.

Η έκταση της εργασίας σας να μην ξεπερνά τις 4.000 λέξεις.

Η δομή της εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει τις παρακάτω γενικές ενότητες:

- **Εισαγωγή** (τι πραγματεύεται η εργασία, ποιος ο στόχος της, από ποιες ενότητες απαρτίζεται, τι ενδιαφέρον παρουσιάζει το θέμα)
- **Θεωρητικό πλαίσιο** (βιβλιογραφική ανασκόπηση)
- **Παρουσίαση της διδακτικής πρότασης** (αναλυτική περιγραφή και τεκμηρίωση: με βάση ποιες ερευνητικές / θεωρητικές αρχές και ποια επιμέρους κριτήρια έγινε ο σχεδιασμός; Τι εξυπηρετεί η κάθε επιλογή στόχου, υλικού, στρατηγικής, πορείας που προτείνετε;)
- **Συζήτηση, συμπεράσματα και προτάσεις**
- **Βιβλιογραφία**

Σημαντικά χαρακτηριστικά του κειμένου θεωρούνται τα εξής:

- Καλή τεκμηρίωση και αιτιολόγηση των διδακτικών επιλογών που θα προτείνετε.
- Πλούτος και ποικιλία βιβλιογραφικών πηγών. Αναζήτηση και παράθεση και νέων πηγών, ανάλογα με την εστίαση κάθε εργασίας.
- Προσοχή στην ορθή παράθεση της βιβλιογραφίας.
- Ξεκάθαρη δομή και διατύπωση.
- Συνάφεια μεταξύ θεωρητικού - πρακτικού μέρους και συμπερασμάτων.

9. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Edwards, S. (2003). New directions: charting the paths for the role of sociocultural theory in early childhood education and curriculum. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 4(3), 251-266.
2. Fleeer, M., Anning, A., & Cullen, J. (2006). A framework for conceptualizing early childhood education. In A. Anning, J. Cullen, and M. Fleeer (Eds.), *Early Childhood Education: Society and culture* (pp. 175-189). Διαθέσιμο στον ιστότοπο http://www.corwin.com/upm-data/9732_035886Ch14.pdf
3. Hedges, H., & Cullen, J. (2005). Meaningful teaching and learning: Children's and teachers' content knowledge. *ACE papers*. Τεύχος 16. Διαθέσιμο στον ιστότοπο

http://www.education.auckland.ac.nz/webdav/site/education/shared/about/research/docs/FOED%20Papers/Issue%2016/ACE_Paper_9_Issue_16.doc

4. Κακανά, Δ. Μ. (2008). *Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές προοπτικές*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
5. Ryan, S., & Grieshaber, S. J. (2005). Shifting from developmental to postmodern practices in early childhood teacher education. *Journal of Teacher Education*, 56(1), 34-46.
6. Unsworth, L. (2001). *Teaching Multiliteracies Across the Curriculum: Changing Contexts of Text and Image in Classroom Practice*. Open University Press.
7. Winsler, A. (2003). Introduction to special issue: Vygotskian perspectives in early childhood education: Translating ideas into classroom practice. *Early Education & Development*, 14(3), 253-270.
8. Worth, K., & Grollman, S. (2003). *Worms, Shadows, and Whirlpools: Science in the early childhood classroom: Science in the early childhood classroom*. Portsmouth, NH: Heineman. Διαθέσιμο στον ιστότοπο http://eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/detailmini.jsp?_nfpb=true&_ERICExtSearch_SearchValue_0=ED481899&ERICExtSearch_SearchType_0=no&accno=ED481899
9. Στον ιστότοπο του Ψηφιακού Σχολείου (<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>) θα βρείτε τα νέα προγράμματα σπουδών. Πιο συγκεκριμένα, χρήσιμα αναρτημένα έγγραφα περιλαμβάνουν:
 - i. Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου.
 - ii. Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου (α' και β' μέρος).
 - iii. Επιμορφωτικό υλικό για τους εκπαιδευτικούς.
 - iv. Οδηγούς Εκπαιδευτικού για κάθε γνωστικό αντικείμενο για το δημοτικό και το γυμνάσιο.
 - v. Τα προγράμματα σπουδών ανά γνωστικό αντικείμενο για το δημοτικό και το γυμνάσιο.
10. Στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (www.pi-schools.gr) θα βρείτε, εκτός από τα αναλυτικά προγράμματα που ισχύουν σήμερα, και πληροφορίες και προδιαγραφές για τη συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού.
11. Στον ιστότοπο http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/nea-analytika-programmata/proscholiki_ekpaidefsi.pdf θα βρείτε το Πρόγραμμα Σπουδών προσχολικής εκπαίδευσης της Κύπρου.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Διάλεξη 1 έως 12

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
1. Εισαγωγικό μάθημα	Η εποικοδομητική θεώρηση της μάθησης. Piaget και κοινωνικός εποικοδομισμός του Vygotsky.	Εποικοδομισμός, Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης, κοινωνιο-γνωστικές θεωρήσεις της διδασκαλίας και της μάθησης
Βιβλιογραφία 1. Edwards, S. (2007). From developmental-constructivism to socio-cultural theory and practice: an expansive analysis of teachers' professional learning in early childhood education. <i>Journal of Early Childhood Research</i> , 5(1), 83-106. 2. Jacobs, G. M. (2001). Providing the scaffold: a model for early childhood/primary teacher preparation. <i>Early Childhood Education Journal</i> , 29(2), 125-130. 3. Ryan, S., & Grieshaber, S. J. (2005). Shifting from developmental to postmodern practices in early childhood teacher education. <i>Journal of Teacher Education</i> , 56(1), 34-46. 4. Winsler, A. (2003). Introduction to special issue: Vygotskian perspectives in early childhood education: Translating ideas into classroom practice. <i>Early Education & Development</i> , 14(3), 253-270.		

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
2. Παραδοσιακές και σύγχρονες προσεγγίσεις της διδακτικής της Ιστορίας	Παρουσιάζονται ερευνητικά δεδομένα για τη σχολική ιστορική εκπαίδευση, καθώς και αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό. Λαμβάνονται υπόψη επιστημολογικές, κοινωνικο-πολιτισμικές, παιδαγωγικές και μεθοδολογικές παράμετροι.	Ιστορικό, πολιτισμικό, κοινωνικό πλαίσιο, εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό
Βιβλιογραφία 1. Κόκκινος, Γ. & Νάκου, Ει. (2006). <i>Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση στις αρχές του 21^{ου} αιώνα</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο. 2. Νάκου, Ει. (2001). <i>Μουσεία: Εμείς, τα πράγματα και ο πολιτισμός</i> . Αθήνα: νήσος. 3. Νάκου, Ει. (2009). <i>Μουσεία, ιστορίες και Ιστορία</i> . Αθήνα: νήσος. 4. Nakou, I. & Barca, I. (Eds.) (2010). <i>Contemporary Public Debates Over History Education</i> . International Review of History Education Series, Volume 6. Charlotte, N.C.: Information Age Publishing. 5. Βέμη, Μπ. & Νάκου, Ει. (2010). <i>Μουσεία και εκπαίδευση</i> . Αθήνα: νήσος. 6. <i>Εν Βόλω</i> , 22, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2006. Μουσεία πόλεων τον 21 ^ο αιώνα – Σχεδιάζοντας το Μουσείο της Πόλης του Βόλου. Βόλος: Δημοτικού Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης.		

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
--------	-------------	----------------

3. Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις: αναλυτικά προγράμματα & εκπαιδευτικοί	Ερευνητικές μετα-αναλύσεις και η επίδρασή τους στα σύγχρονα αναλυτικά προγράμματα και διδακτικά μοντέλα.	Αναλυτικά προγράμματα για τις μικρές ηλικίες, ικανότητες σκέψης, Εκπαιδευτικοί
Βιβλιογραφία 1. Edwards, S. (2007). From developmental-constructivism to socio-cultural theory and practice: an expansive analysis of teachers' professional learning in early childhood education. <i>Journal of Early Childhood Research</i>, 5(1), 83-106. 2. Fleer, M. (2003). Early childhood education as an evolving 'community of practice' or as lived 'social reproduction': researching the 'taken-for-granted'. <i>Contemporary Issues in Early Childhood</i>, 4(1), 64-79. 3. Herrington, J., & Oliver, R. (2000). An instructional design framework for authentic learning environments. <i>Educational Technology Research and Development</i>, 48(3), 23-48. Διαθέσιμο στον ιστότοπο www.uow.edu.au 4. Jacobs, G. M. (2001). Providing the scaffold: a model for early childhood/primary teacher preparation. <i>Early Childhood Education Journal</i>, 29(2), 125-130. 5. Κουλαϊδής, Β. (Επιμ.), <i>Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κριτικής – δημιουργικής σκέψης (για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση)</i>. Αθήνα: Ο.Ε.Π.ΕΚ (διαθέσιμο στο http://www.oepek.gr/download/Sygxrones_Didaktikes_A.pdf)		

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
4. Η διαδικασία της αξιολόγησης: από τις παραδοσιακές μορφές αξιολόγησης στις εναλλακτικές	Παραδοσιακά στο χώρο της εκπαίδευσης η αξιολόγηση έχει ταυτιστεί με τη μέτρηση, ως μια «διαδικασία προσδιορισμού της αξίας ενός αντικειμένου ή μιας πράξης» βάσει μιας κλίμακας μέτρησης. Ωστόσο, η παιδαγωγική αξιολόγηση είναι μια συνεχής διαδικασία που περιλαμβάνει πλήθος ενδιάμεσων αξιολογήσεων που συνδέονται κλιμακωτά μεταξύ τους, επικεντρώνει στις διεργασίες και καθοδηγεί τις απαραίτητες αποφάσεις για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων. Οι εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης στις οποίες θα αναφερθούμε περιλαμβάνουν τη Συστηματική παρατήρηση, το Portfolio, την Αυτοαξιολόγηση και Ετεροαξιολόγηση.	Συστηματική παρατήρηση, Portfolio, Αυτοαξιολόγηση, Ετεροαξιολόγηση.
Βιβλιογραφία 1. Κακανά Δ.Μ. & Καζέλα, Κ. (2011). Η αξιολόγηση στην προσχολική εκπαίδευση. Στο Κ. Χρυσάφιδης & Ρ. Σιβροπούλου (επιμ.) <i>Αρχές και Προοπτικές της προσχολικής εκπαίδευσης. Αφιέρωμα: στην Ευγενία Κουτσουθάνου</i> (σσ. 45-71). Θεσσαλονίκη: Αφών Κυριακίδη ΑΕ. Σειρά: Καινοτομίες στην Εκπαίδευση/ 85 (Διευθ.: Δ. Χατζηδημού- Ε. Ταρσάκη). 2. Κακανά, Δ.-Μ, Μπότσογλου, Κ., Χανιωτάκη, Ν. & Καβαλάρη Ε. (2006) (Επιμ.) <i>Η</i>		

αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Παιδαγωγική και διδακτική διάσταση. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφών Κυριακίδη Α.Ε.

3. Καψάλης, Α. & Χανιωτάκης, Ν. (2011). *Εκπαιδευτική Αξιολόγηση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφών Κυριακίδη Α.Ε.
4. McAfee, O. & Leong, D.J. (2002). *Assessing and guiding young children's development and learning* (3rd ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon
5. McAfee, O., Leong, D.J. & Bodrova, E. (2004). *Basics of assessment. A primer for early childhood educators*. Washington, DC: National Association for the Education of Young Children
6. Mandernach, B. J. (2003). *Incorporating Portfolio Assessment*. Ανακτήθηκε 29/11/2009 στο <http://www.park.edu/cetl/quicktips>
7. Ντολιοπούλου, Ε. & Γουργιώτη, Ε. (2008). *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
5. Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη γλώσσα στην υποχρεωτική εκπαίδευση	Θα παρουσιαστεί το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη γλώσσα και θα συζητηθεί ο τρόπος ένταξής του στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου. Συγκεκριμένα, θα παρουσιαστούν οι θεωρητικές αφετηρίες του Προγράμματος Σπουδών για τη γλωσσική αγωγή στην υποχρεωτική εκπαίδευση, η εξειδίκευσή τους στις διάφορες ηλικίες (προσχολική, πρώτη σχολική και σχολική), οι καινοτομίες του Προγράμματος Σπουδών και η σύνδεσή του με το προηγούμενο πρόγραμμα (ΔΕΠΣ). Πριν το μάθημα, θα ήταν χρήσιμο οι φοιτήτριες να έχουν διαβάσει το νέο πρόγραμμα σπουδών για τη γλώσσα καθώς και το πρόγραμμα για την προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php	Σχεδιασμός προγραμμάτων, Κριτικός γραμματισμός, Επικοινωνιακή προσέγγιση, Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για τις γλώσσες
Βιβλιογραφία 1. Αρχάκης, Α., (2005) <i>Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων</i>. Θεσσαλονίκη, Πατάκης 2. Γεωργακοπούλου, Α., & Γούτσος, Δ., (1999) <i>Κείμενο και επικοινωνία</i>. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα. 3. Hill, S. (2005). Multiliteracies in early childhood. New & M. Cochran (eds.) <i>Early Childhood Education: An International Encyclopaedia</i>, A Publication of the Greenwood Publishing Group. 4. Τοκαλίδου, Β. (2003). <i>Γλώσσα, επικοινωνία και γλωσσική εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Πατάκης. 5. Χατζησαββίδης, Σ. (2007). Ο γλωσσικός γραμματισμός και η παιδαγωγική του γραμματισμού: θεωρητικές συνιστώσες και δεδομένα από τη διδακτική πράξη. Πρακτικά του 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου της OMEP, Πάτρα 1-3 Ιουνίου. Ανακτήθηκε από :http://users.auth.gr/~sofronis/docs/ergasia116.pdf		

6. Χατζησαββίδης, Σ. (2009). Γλωσσοδιδασκτικά συνεχή και ασυνεχή της τελευταίας τριακονταετίας: από τον επικοινωνιακοκεντρισμό στον κοινωνιοκεντρισμό. Στο Ντίνας κ.ά. (επιμ.) *Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως πρώτης/μητρικής, δεύτερης/ξένης γλώσσας*. Πρακτικά Συνεδρίου, Νυμφαίο 4-6 Σεπτεμβρίου 2009. Ανακτήθηκε από: <http://users.auth.gr/sofronis/dimos/docs/ergasia131.pdf>

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
6. Θεατροπαιδαγωγική	Βιωματική διερεύνηση και αναστοχασμός μέσω θεατροπαιδαγωγικών πρακτικών για ευέλικτα, διαθεματικά, πολυπολιτισμικά, πολυαισθητηριακά και δημιουργικά περιβάλλοντα διδασκαλίας και μάθησης.	Θεατροπαιδαγωγικές πρακτικές, διαθεματικότητα, βιωματική διερεύνηση, δημιουργικότητα
Βιβλιογραφία 1. Άλκηστις (2008). <i>Μαύρη Αγελάδα. Άσπρη Αγελάδα. Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και Διαπολιτισμικότητα</i>. Αθήνα: Τόπος 2. Γραμματάς, Θ. (1996). <i>Fantasyland. Θέατρο για Παιδικό και Νεανικό Κοινό</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω 3. Lenakakis, A. (2004). <i>Paedagogus ludens. Erweiterte Handlungskompetenz von Lehrer(inne)n durch Spiel- und Theaterpädagogik</i>. Berlin u.a.: Schibri 4. Λενακάκης, Α. (2003). Η μορφοπαιδευτική αξία του Παιχνιδιού και του Θεάτρου στην Εκπαίδευση. Στο: Γραμματάς, Θ. (επιμ.). <i>Το Θέατρο ως μορφοπαιδευτικό αγαθό και καλλιτεχνική έκφραση στην Εκπαίδευση και την Κοινωνία</i>. Διδακτικό Εγχειρίδιο στο πλαίσιο του Προγράμματος «Θαλής». Αθήνα: ΕΚΠΑ, σσ. 58-77.		

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
7. Μοντέλα & Εφαρμογές Ψηφιακού Βίντεο στην Εκπαίδευση	Εξετάζονται θεωρητικά και εμπειρικά εφαρμογές του ψηφιακού βίντεο στην εκπαίδευση. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται συνοπτικά οι τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις αναφορικά με την "παραγωγή" και την "κατανάλωση" του ψηφιακού βίντεο. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η τρέχουσα θεωρητική σκέψη αναφορικά με την αξιοποίηση του ψηφιακού βίντεο στην εκπαίδευση και αναλύονται τα δύο κυρίαρχα εκπαιδευτικά μοντέλα. Στο τρίτο μέρος επιχειρείται μια συνοπτική επισκόπηση της εμπειρικής βιβλιογραφίας που εστιάζει σε εφαρμογές ψηφιακού βίντεο στην διδακτική-μαθησιακή πρακτική. Στο τέταρτο μέρος ακολουθεί η παρουσίαση ενός παιδαγωγικού σεναρίου οθόνης για τη δημιουργία ψηφιακού εκπαιδευτικού βίντεο. Η παρουσίαση ολοκληρώνεται με μια αναφορά στις ερευνητικές	Ψηφιακό βίντεο, Εκπαιδευτικά μοντέλα ψηφιακού βίντεο, Παιδαγωγικό σενάριο οθόνης, Πολυτροπικά κείμενα, Πολυμέσα, Μάθηση

	προοπτικές που διανοίγονται από την αξιοποίηση του βίντεο σε διδασκαλία-μάθηση.	
Βιβλιογραφία 1. Hull, G. A. & Nelson, M. E. (2005). Locating the Semiotic Power of Multimodality. <i>Written Communication</i>, 22(2), 224-261. 2. Koumi, J. (2006). <i>Designing Video & Multimedia for Open & Flexible Learning</i>. London: Routledge. 3. Kress, G. & Van Leeuwen, T. (2006). <i>Reading Images. The Grammar of Visual Design</i>, 2nd ed. London: Routledge. 4. Mayer, R. E. (2008). Applying the Science of Learning: Evidence-Based Principles for the Design of Multimedia Instruction. <i>American Psychologist</i>, 63(8), 760-769. 5. Ranker, J. (2008). Composing Across Multiple Media: A Case Study of Digital Video Production in a Fifth Grade Classroom. <i>Written Communication</i>, 25(2), 196-234. 6. Goldman, R., Pea, R. Barron, B. & Derry, S.J. (Eds.), <i>Video Research in the Learning Sciences</i>. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.		

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
8. Σκιαγραφώντας την Διδακτική των Μαθηματικών στο 'νέο' Αναλυτικό Πρόγραμμα: μαθηματικά, υλικά, παιχνίδι, τεχνολογίες και μικρά παιδιά	Το συγκεκριμένο μάθημα/σεμινάριο θα ξεκινήσει με μια σύντομη ανασκόπηση για την διδακτική των μαθηματικών ως 'επιστήμη' στο διεθνές πεδίο και θα εστιάσει σε μια σειρά από απόπειρες διαμόρφωσης κατάλληλων προγραμμάτων για τα μαθηματικά (π.χ. πρόγραμμα Μοντεσσόρι, ρεαλιστικά μαθηματικά, κριτική μαθηματική εκπαίδευση, εθνομαθηματικά, πολυπολιτισμικά μαθηματικά, φύλο και μαθηματικά κλπ). Στη συνέχεια θα εστιάσει στη συζήτηση γύρω από τις σύγχρονες προσεγγίσεις για τη διδακτική των μαθηματικών με έμφαση στο ρόλο της τεχνολογίας, του παιχνιδιού και των χειραπτικών υλικών και θα αναζητήσει τρόπους με τους οποίους έχουν ενσωματωθεί στις πρόσφατες αναμορφώσεις αναλυτικών προγραμμάτων επηρεάζοντας τη δράση εκπαιδευτικών και γονέων. Στοχεύει στη διεύρυνση της συζήτησης γύρω από τη σχέση σχεδίασης παιδαγωγικού υλικού, αναλυτικού προγράμματος, διδακτικών προσεγγίσεων λαμβάνοντας υπόψη την περιπλοκότητα του κοινωνικο-πολιτικού πλαισίου στο οποίο καλείται να εφαρμοστεί και των ποικίλων μορφών ετερότητας που δυνητικά τείνει να προκαλεί ή να αποδομεί.	Διδακτική των Μαθηματικών, διδακτικό υλικό για τα μαθηματικά, παιχνίδι, νέες τεχνολογίες
Βιβλιογραφία 1. Nunes, T., & Bryant, P. (2007). <i>Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά</i> (μτφ. Σ.		

Λειβαδοπούλου & Γ. Σαρηγιαννίδου). Αθήνα: Gutenberg.

2. Streefland, L. (Ed.) (2007). *Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Leader Books.
3. Vande Walle, J. A. (2005). *Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο: Μια εξελικτική διδασκαλία*. Αθήνα: Τυποθήτω.
4. Walkerdine, V. (2013). *Αποκλείοντας τα Κορίτσια: Κορίτσια και Μαθηματικά*. Gutenberg. (επιμ. Μτφ. Άννα Χρονάκη).
5. Καφούση, Σ., & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). *Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών: Αριθμοί και χώρος*. Αθήνα: Εκδ. Πατάκης.
6. Ζαχάρος, Κ. (2007). *Οι μαθηματικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση και η διδασκαλία τους*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
7. Τζεκάκη, Μ. (2011). *Μαθηματική Εκπαίδευση για την Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
8. Χασάπης, Δ. (2000). *Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
9. Χασάπης, Δ. (2005). Το επιστημονικό αντικείμενο της Διδακτικής των Μαθηματικών: Παραδοχές και ζητούμενα. *Κριτική*, 1, 97–106.
10. Χρονάκη, Α. (2008) Βλέμματα, Ομιλίες, και Σιωπές: Όψεις της ‘επικοινωνίας’ στο πλαίσιο της έρευνας για τη διδακτική των μαθηματικών’. Στα *Πρακτικά του 25ο Πανελλήνιο Συνέδριο Μαθηματικής Παιδείας «Η Μαθηματική Εκπαίδευση και η Σύγχρονη Πραγματικότητα του 21ου αιώνα»*. Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία (ΕΜΕ), 21-23 Νοεμβρίου 2008, Βόλος, ISSN: 1105-7955, σελ. 130-171.
11. Χρονάκη, Α. (2012) Η επίλυση αριθμητικών προβλημάτων ως τόπος διαχείρισης ετερότητας. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών: The Greek Review of Social Research*. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. 37-138 Α'-Β', σελ. 173-200
12. Χρονάκη, Α. (υπό έκδοση) Το ‘δικαίωμα’ στο δικαίωμα εκπαίδευσης: ο απόηχος ενός εθνογραφικού πειράματος για τα σχολικά μαθηματικά. Στο Α. Λυδάκη (επιμ.). *Κοινωνικές Ανισότητες στην Ελλάδα: Η περίπτωση των Ρομά*. Αθήνα. Αλεξάνδρεια (επιμέλεια σειράς: Ιορδάνης Ψημμένος).

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
9. Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Φυσικές Επιστήμες	Θα παρουσιαστούν οι κύριες διαφοροποιήσεις του σύγχρονου διδακτικού μοντέλου για τις Φυσικές Επιστήμες από το παραδοσιακό. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην αξία και στους τρόπους αξιοποίησης των προϋπαρχουσών αντιλήψεων των παιδιών στη διδακτική πράξη. Ιδιαίτερα θα αναπτυχθούν τρόποι και παραδείγματα προώθησης της επαγωγικής, της απαγωγικής και της αναλογικής σκέψης. Θα αναδειχθεί επίσης ο ρόλος και οι τρόποι αξιοποίησης της γνωστικής σύγκρουσης ως διδακτικού εργαλείου.	Εποικοδομητικό μοντέλο διδασκαλίας για τις Φυσικές Επιστήμες, Επαγωγική, Απαγωγική, Αναλογική σκέψη, Γνωστική σύγκρουση
Βιβλιογραφία 1. Driver R., Squires A., Rushworth P., Wood-Robinson V. (1998). <i>Οικοδομώντας τις έννοιες των φυσικών επιστημών: Μια παγκόσμια σύνοψη των ιδεών των μαθητών</i> . Αθήνα: Τυπωθήτω. 2. Κολιόπουλος, Δ. (2006). <i>Θέματα Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών: Η συγκρότηση</i>		

της σχολικής γνώσης. Αθήνα: Μεταίχμιο.

3. Πλακίτση, Κ. (επιμ.) (2012). *Κοινωνιογνωστικές και κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία*. Αθήνα: Πατάκης.
4. Ραβάνης, Κ. (1999). *Οι φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση*, Αθήνα: Τυπωθήτω.
5. Ραβάνης, Κ. (2003). *Εισαγωγή στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
6. Skoumios, M. (2009). The effect of sociocognitive conflict on students' dialogic argumentation about floating and sinking. *International Journal of Environmental & Science Education*, 4(4), 381-399.
7. Skoumios, M. & Hatzinikita, V. (2005/6). The role of cognitive conflict in science concept learning. *International Journal of Learning*, 12(7), 185-193.
8. Χρηστίδου, Β. (επιμ.) (2008). *Εκπαιδεύοντας τα Μικρά Παιδιά στις Φυσικές Επιστήμες*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
10. Μουσικοπαιδαγωγικές δραστηριότητες και μουσική πράξη	Εδώ και αρκετά χρόνια η μουσικοπαιδαγωγική έρευνα έχει αρχίσει να μελετά τους δημιουργικούς μουσικούς πειραματισμούς των παιδιών καθώς και την παιδαγωγική τους αξία. Αυτό συνετέλεσε στη διερεύνηση της σχέσης της αυτοσχεδιαστικής και συνθετικής δημιουργικότητας των παιδιών με τη διαμόρφωση της μουσικής τους ταυτότητας, καθώς και στη μελέτη της σημασίας του πλαισίου [context] μέσα στο οποίο καλλιεργείται η προσέγγιση της σύνθεσης και του αυτοσχεδιασμού. Θα διερευνήσουμε τις ιστορικές και επιστημολογικές καταβολές αυτής της 'αλλαγής Παραδείγματος' και τους τρόπους με τους οποίους οι σύγχρονες τάσεις στον χώρο της μουσικής παιδαγωγικής έρευνας και πράξης αντιλαμβάνονται τις εκπαιδευτικές διαστάσεις της σύνθεσης μουσικής.	Μουσικοπαιδαγωγική έρευνα, Μουσικοί πειραματισμοί, Αυτοσχεδιασμός, Σύνθεση.
Βιβλιογραφία 1. Allsup, R. E. (in press). The compositional turn in music education: from closed forms to open texts. In M. Kaschub and J. Smith (Eds), <i>Composing Our Future: Preparing Music Educators to Teach Composition</i>. Oxford & New York: Oxford University Press. 2. Barrett, M. S. (2005). A systems view of musical creativity. In D. J. Elliott (Ed.), <i>Praxial Music Education: Reflections and Dialogues Creativity</i> (pp. 177-195). New York: Oxford University Press. 3. Barrett, M. S. (2006) Inventing Songs, Inventing Worlds: The 'genesis' of creative thought and activity in young children's lives, <i>International Journal of Early Years Education</i>, 14:3, pp. 201-220.		

4. Barrett, M. S. (2010). Musical narratives: A study of a young child's identity work in and through music-making. *Psychology of Music*, 39(4), 403–423.
5. Barrett, M. S. & Gromko J. E. (2007) Provoking the Muse: A case study of teaching and learning in music composition, *Psychology of Music*, 35:2, pp. 213-230.
6. Cox, G. (2006). Historical perspectives. In G. McPherson (Ed.), *The Child as Musician: A Handbook of Musical Development* (pp. 397-413). Oxford: Oxford University Press.
7. Davis, Sharon. G. (2005). 'That thing you do!' Compositional processes of a rock band. *International Journal of Education & the Arts*, 6(16). Ιστότοπος: <http://ijea.asu.edu/v6n16/>.
8. Fautley, M. & Savage, J. (2011). Assessment of composing in the lower secondary school in the English National Curriculum. *British Journal of Music Education*, 28(1), 51–67.
9. Fautley, M. (2004). Teacher intervention strategies in the composing processes of lower secondary school students. *International Journal of Music Education*, 22(3), 201-218.
10. Glover, J. (2000). *Children composing 4-14*. London: Routledge/Falmer.
11. Goncy E. A. & Waehler, C. A. (2006). An empirical investigation of creativity and musical experience. *Psychology of Music*, 34(3): 307-321.
12. Green, L. (2008). *Music, informal learning and the school: a new classroom pedagogy*. Aldershot: Ashgate Press.
13. Green, L. (2005). Musical meaning and social reproduction: A case for retrieving autonomy. *Educational Philosophy and Theory*, 37(1), 77-92.
14. Gruhn, W. (2006). Music Learning in Schools: Perspectives of a new foundation for music teaching and learning. *Action, Criticism & Theory for Music Education*, 5(2). Ιστότοπος: <http://www.maydaygroup.org/ACT/php/v5n2.php>.
15. Kanellopoulos, P. A. (2008). 'For us it is important, but to other people it might seem foolish': conceptualizing 'child music'. In: Roberts, B. A. ed. *Sociological Explorations: Proceedings of the 5th International Symposium on the Sociology of Music Education*. St. John's, Newfoundland, Canada: The Binder's Press, pp. 217-236.
16. Kanellopoulos, P. A. (2007). Children's early reflections on improvised music-making as the wellspring of musico-philosophical thinking. *PhilosTeaching improvisation and 20th century idioms. Music Educators Journal*, 86(6), 17-22.
17. Kaschub, M. (1997). A comparison of two composer-guided large group composition projects. *Research Studies in Music Education*, 8, 15–28.
18. Kratus, J. (1991). Characterization of the compositional strategies used by children to compose a melody. *Canadian Journal of Research in Music Education*, 33, 95-103.
19. Locke L. & Locke, T. (2011). Sounds of Waitakere: Using practitioner research to explore how Year 6 recorder players compose responses to visual representations of a natural environment. *British Journal of Music Education*, 28(3), 263–284.
20. Macdonald, R. Byrne, C., Carlton L. (2006). Creativity and flow in musical composition: an empirical investigation. *Psychology of Music*, 34(3): 292-306.
21. Paynter, J. (1997). The form of finality: A context for music education. *British Journal of Music Education*, 14(1), 5-21.
22. Paynter, J. (2000). Making progress with composing. *British Journal of Music Education*, 17(1), 5-31.
23. Paynter, J. (2002). Music in the school curriculum: Why bother? *British Journal of Music Education*, 19(3), 215-226.
24. Sexton, F. (2012). Practitioner challenges working with informal learning pedagogies. *British Journal of Music Education*, 29(1), 7–11.

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
--------	-------------	----------------

11. Μάθημα ανατροφοδότησης και παρουσίασης της προόδου των τελικών εργασιών	Θα παρουσιαστεί από τις φοιτήτριες η πρόοδος των εργασιών τους και θα συζητηθούν κρίσιμα σημεία ή δυσκολίες και τρόποι υπέρβασής τους.	
---	--	--

Τίτλος	Περιεχόμενα	Λέξεις-κλειδιά
12. Παρουσιάσεις εργασιών	Θα γίνει παρουσίαση των τελικών εργασιών από τις φοιτήτριες και συζήτηση πάνω στα κυριότερα ζητήματα που έθιξαν στα κείμενά τους.	